

1560
К 79/Д 87

120000868681

К 761—1

И УИЛЯМС

ЦАРСТВОТО ЗЕМНО

49
K 284

ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР „САВА ОГНЯНОВ“ — РУСЕ
сезон 1989—1990 година

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868681

ВТО ЗЕМНО

(СЕДЕМТЕ ПАДЕНИЯ НА МЪРТЪЛ)

пиеса в три картини от ТЕНЕСИ УИЛЯМС
превод — Маргарита Христова и Емил Будев

постановка

ПЕТЪР АЛЕКСАНДРОВ

сценография

ВИОЛЕТА РАДКОВА

музикално оформление МИРЧО СЛИВЕНСКИ

ПИЛЕТО

ИВАН САМОКОВЛИЕВ

МЪРТЪЛ

ГАЛИНА МИЛАНОВА

ЛОТ

КАМЕН ГЕОРГИЕВ

Действието се развива в провинциален район на
щата Мисисипи

Представлението води и текста следи: Роза Ячева

Премиера на 23 януари 1990 година от 19 часа
в зала „Русенска комуна“

ТЕНЕСИ УИЛЯМС е един от големите драматурзи на XX век. Редом с творчеството на автори като Юджин О'Нийл, Лилиан Хелмън, Артър Милър, Едуард Олби, неговите сценични произведения образуват здравия темел на американската съвременна драматургия. В тях се запечатва с особен постичен и драматичен нерв, мечтите, разочарованията и душевните катаклизми на средния американец от времето на 40-те до края на 70-те години.

Истинското му име е Томас Ланиър Уилямс като впоследствие възприема Тенеси като свой псевдоним. Роден е на 26 март 1911 година в Южна Америка (Колумбъс — щата Мисисипи). Умира на 26 февруари 1983 година внезапно в един хотел на Ню Йорк. Както е противоречив на настроения и чувства, изпълнен с главоломни извисявания и падения живот на героите му, такъв е и животът на самия Уилямс. Затова и неговият край е твърде трагичен и неочакван. Ненапразно в едно свое изказване той казва за себе си: „Ако се освободя от моите зли демони, ще загубя и добрите си духове, моите ангели“.

Първата му пиеса се появява през 1937 година („Дамата от плантацията“), а последната е написана през 1981 година („Нещо мрачно, нещо ясно“). Между тези години той създава около 30 сценични творби, играни в цял свят, но и посрещани с различно отношение от критиката. Именно това „различно отношение“ оказва влияние върху самочувствието и характера на самия писател, върху начина му на живот, понякога твърде странен. Но името на Уилямс завинаги ще остане свързано в спомените на всички зрители и театрали по света с възпоменанието по знаменитите му пиеси — „Стъклената менажерия“ и „Трамвай“ Желание“.

Пиесата „ЦАРСТВО ЗЕМНО“ е създадена през 1967 година и поставена за първи път на Бродуей (Ню Йорк) от режисьора Хосе Кинтеро, продуцента Дейвид Мерик и с великолепно участие на артистите Естел Парсънз и Брайън Бредфорд. Към първата постановка критиците не се изказват ласкаво. Според Тенеси Уилямс своето истинско интерпретиране тази творба получава в пътуващия театър на западния бряг. „Беше улучена подходящата за пиесата дължина, ролите бяха разпределени безпогрешно, а режисьорката бе успяла да разкрие богатото тематично съдържание и да подчертае пикантния, но не вулгарен, изразителен стил“.

След „Стъклената менажерия“ (1977 година — режисьор К. Димчев) и „Татуираната роза“ (1986 година — режисьор Дж. Болт — гост от САЩ), „Царството земно“ е трета постановка в Русенския театър от творчеството на Тенеси Уилямс.

ИЗТЪКНАТИ ТВОРЦИ ЗА ТЕНЕСИ УИЛЯМС

От европейска гледна точка Уилямс е „средиземноморец“ — влюбен в Лорка и Лаурънс, чувствен, разточителен в езика си, склонен към развлекателност и романтика. Пиесите му са болезнено чувствителни, изпълнени със симпатия към наранената душа и нейната безнадеждност. Необходимо е смелост, за да поддържаш тази симпатия.

Всички герои на Уилямс са остро драматични, примирили се с живота на оскърбени и невинни мъченици.

Уилямс е изразител на носталгията и надеждата, на миналото и бъдещето, на душевните терзания. Неговите пиеси имат повече статичните предимства на бляна, отколкото динамиката на фактите. Настроенията на драмите му сякаш носят аромата на цветя в оранжерии. Ироничното остроумие на Уилямс действа като киселина върху рана. Той владее до съвършенство специфичната човешка реч, като в същото време притежава и остър усет за мярка, тъй като нито за момент не превръща речевите характеристики в гротеска.

КЕНЕТ ТАЙНЪН, английски критик

Той ми даде първата голяма роля на Бродуей — на Ковалски в „Трамвай“ Желание“. Винаги ще му бъда признателен за това.

Тенеси живя един непрекъснато съпътствуван от смъртта живот. Беше много чувствителен по природа и слабо защитен пред опасностите, винаги сякаш стоеше на ръба на бръснарско острие.

В творчеството си той разказваше само истината — такава, каквато я познаваше, и никога не затворяше очи пред своите фикции и страхове. Той изживя един травмиран живот.

МАРЛОН БРАНДО, американски актьор

С влизането си в театъра той внесе в него своята поетичност, своето остроумие, романтично възвеличаване на изгубеното „поколение“ и неговата красота. В продължение на цяла една епоха той бе обичан от театъра, след което театърът изведнъж му обърна гръб.

Тенеси си избра такъв живот, който изискваше да имаш кожата на алигатор и сърцето на поет.

АРТЪР МИЛЪР, американски драматург

„Самотата — американско заболяване“ се нарича едно кратко есе от Карсън Мак Калърс“. Аз обичах Уилямс най-вече заради самотата на неговите герои, неговите отчаяни, опиянени неудачници, както и заради самия него — на снимките му с развят шлифер, тичащ след един булдог...

Американската литература за нас по онова време означаваше на първо място Южните щати — Мак Калърс, Фолкнър, Тенеси Уилямс. Войната в Корея, „гонидбата на вещици“, студената война ни занимаваха неотклонно в малкото свободно от театъра часове. Уилямс бе един от първите, които ни разкриха нейните пукнатини, нейната чупливост — само крайни спирки на „Трамвай“ „Желание“.

Сигурната механика в драматургията на Уилямс пренесе в известен смисъл големите реалисти — Чехов, Ибсен, Стринберг... в Холивуд. При всичките му (добре овладени) драматургични ефекти в пиесите му винаги се чувства един център на плаха нежност, на крехка надежда. Зад баналния им патос откриваме тези големи качества с оттенък на детски наивитет. Той обичаше своите герои — жертви, успяваше да запази тайната им и да им предаде достойнство.

ВЕРНЕР ДЮГЕЛИН, немски режисьор

Колко спотаен копнеж и нежност има сред бушуващите инстинкти у недостижимите женски образи на Тенеси Уилямс. С нежните си ръце, с отчаян жест те искат да се задържат на този разголен, вулгарно груб живот. В неговите пиеси има жестокост, жестокост и... човешка ранимост. И сред целия този ужас — разперените криле на „чу-чулигата“, на човешката надежда, на чистотата и жаждата за щастие.

Тенеси Уилямс не изследва обективните реалности на социалните противоречия. Но с една или две страшно поетически метафори той ни предава целия ужас на човешката бедност, глад и унижения, цялото зло на едно капиталистическо общество.

ЛЮБОМИР ТЕНЕВ

Тенеси Уилямс в края на 70-те години

Петър Александров

Виолета Радкова

Иван Самоковлев

Галина Миланова

Камен Георгиев

Главен художествен ръководител и директор
ЕЛЕНА ЦИКОВА — режисьор

Драматурзи

РУДЕНКО ЙОРДАНОВ

Крум ГЕРГИЦОВ

Режисьори

ПЕТЪР АЛЕКСАНДРОВ

СТОЯН КАМБАРЕВ

Главен художник

ВИОЛЕТА РАДКОВА

Художник-проектант

ЕМИЛ МИТЕВ

Художник по рекламата

ДИМИТЪР ГИЛЕВ

Технически сътрудници

Завеждащ постановъчната част	Петко Шопов
Художник-изпълнители	Цанко Цанев и Иван Памуков
Ръководител на худ. осветление	Тодор Йосифов
Завеждащ звуково оформление	Цвятко Ячев
Театър-майстори	Минчо Рачев и Георги Маринов
Гапицер	Тодорка Кирова
Завеждащ театрален реквизит	Васил Сапунджиев
Дамско шивашко ателие	Мария Бурова
Мъжко шивашко ателие	Милко Милков
Железарско ателие	Искрен Мирчев
Зав. дърводелско ателие	Иван Киров
Грим и перуки	Димитричка Тодорова
Гардероб	Нели Силянова

Програмата състави: Крум ГЕРГИЦОВ

Снимки: Димитър ГИЛЕВ